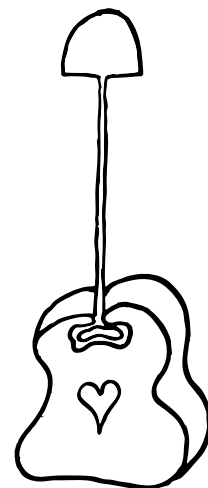


XESCO BOIX II CASTELLAR



Xesco Boix i Castellar del Vallès



“Totes les cançons que hi havia llavors per a canalla eren cançons en castellà, fora de les més tradicionals. A mi tant les cançons d'en Xesco Boix com les cançons infantils d'en Josep Maria Espinàs em van salvar la vida com a mestra. Quan vaig començar a fer de mestra el 1973 em vaig comprar tots els seus discos i em vaig poder fer el repertori per cantar amb la canalla de la llar d'infants del Casal.”

Amb aquestes paraules es refereix Carme Serra i Clavera a la importància que Xesco Boix, músic i animador, especialment de mainada, va tenir als anys setanta, per a ella i per a tota una generació i mitja.

Unes quantes generacions després, molts dels nostres infants ja no coneixen aquest músic, cantant, animador i pedagog nascut a Barcelona el 1946 en el si d'una família benestant i amb vincles i inquietuds culturals i artístiques. De jove va formar part de l'incipient moviment escolta, on va aprendre un munt de cançons de tall més tradicional i també va cantar a la Coral Sant Jordi. Amb el seu germà Joan i l'Eduard Estivill, va estudiar als Estats Units gràcies a una beca. Durant aquesta estada va conèixer el moviment hippy i especialment el folk. La influència de la música folk nord-americana va ser fonamental, i el 1966 va fundar amb un conjunt de cantants i formacions musicals el Grup de Folk, que va adaptar temes dels Estats Units i en va crear de nous. Després, el 1971, va formar el grup Ara va de Bo, que es va centrar en la cançó infantil, amb composicions pròpies i recuperant temes populars catalans. Posteriorment va cantar en solitari, però amb vincles amb els grups El Sac i Els Cinc Dits d'una Mà. Fins a l'any 1984, any que es va llevar la vida a Malgrat de Mar, va recórrer incansablement tot el territori català cantant amb la seva guitarra o el seu banjo sota el braç.

Va cantar en escoles, festes majors i en activitats populars. Va enregistrar molts

discos i cassetts (trenta-cinc en total) i va publicar deu llibres. Va ser amic de Pete Seeger, del qual adaptà moltes peces, i un gran admirador de Woody Guthrie. Les seves cançons van marcar nens i nenes des de finals dels anys seixanta fins a la seva mort. Des d'“Un peixet en el fons de l'estany” o “El gripau blau”, fins a “Si no em trobes darrere l'autobús” o “No serem moguts” van esdevenir més que cançons: himnes d'una època en què la lluita veïnal i obrera es va barrejar amb la lluita nacional per la llibertat de Catalunya i la reivindicació de la llengua. A més, la seva irrupció en el món de l'animació infantil va coincidir amb els canvis en el model i plantejament pedagògic, quan els i les joves mestres arribaven amb ganes de canvis i de desfer-se del model franquista d'educació.

Al llarg de la seva vida, tanmateix, va patir diverses crisis de malaltia depressiva que finalment el van portar a llevar-se la vida el 21 de juliol de 1984. La seva pèrdua va commocionar el món cultural català. Quaranta anys després, una comissió de persones encapçalada per Olga Trilla i Gemma Segura va decidir tirar endavant una exposició itinerant d'homenatge a la seva figura. En l'elaboració de la mostra, que es va exposar per primera vegada el juliol de l'any passat al Casal Pere Quart de Sabadell, al Casal Pere Quart i que compta amb el suport d'Òmnium Cultural, hi ha col·laborat els castellarencs Òscar Vila, Xavier Arderius, Gerard Arderius, Guillem Arderius i Rosa Fité.

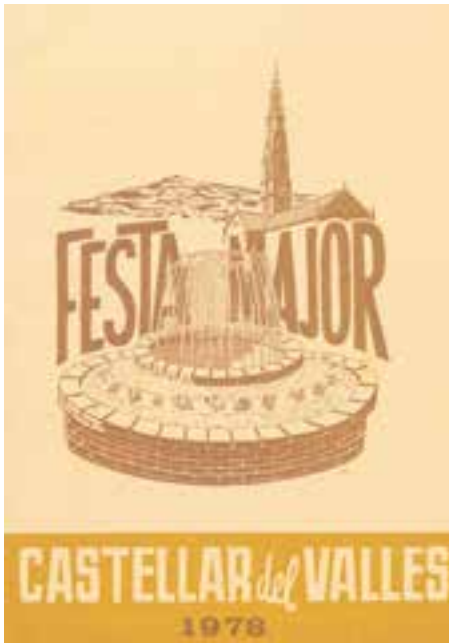
El suplement que teniu a les mans és el resultat de la feina feta en col·laboració entre les regidories de Promoció de la Vila i Memòria Història, Cultura i Comunicació la Comissió Xesco Boix per recollir la informació que vincula Xesco Boix amb la vila de Castellar. Cal donar les gràcies a diverses persones que han contribuït al respecte: Conxita Campos, César Sánchez, Carme Serra, Roser Antúnez, Jaume Gual, Assumpta Guiteras, Miquel Raventós i una bona llista d'exalumnes d'El Casal, la Immaculada i l'Emili Carles-Torrà (llavors Mestre Pla), així com mestres d'aquell moment, als quals se'ls va preguntar i repreguntar sobre en Xesco. I, molt especialment, a la implicació del mateix Xavier Arderius en poder tirar endavant aquest recull.

En Xesco va ser en diverses ocasions a Castellar amb motiu de diferents celebracions, inauguracions i finals de curs. En les seves cartes expressa les seves sensacions respecte a aquestes actuacions i són un retrat curiós i interessant sobre un moment molt especial de la història de casa nostra. Al final hi trobareu un dels documents més especials del recull: Miquel Raventós i Surià, que tota la dècada dels anys vuitanta va ser rector de Castellar del Vallès, era amic personal d'en Xesco. Amic i col·laborador. Després de la seva mort, el desembre de 1984, li va dedicar una carta oberta al setmanari *Forja*. Quaranta anys després es pot llegir en les seves línies l'afecte i respecte que es tenien mútuament.



FOTO: 19 d'agost de 1980. Actuació a l'Escola d'Estiu de Castellar del Vallès. Imatges extretes del vídeo que va fer Joan Vila Hosta

Xesco Boix a Castellar



Portada del programa de la Festa Major.
Autor: Francesc Daví Llonch

Xesco Boix actua a Castellar del Vallès per primera vegada l'11 de setembre de 1978, a l'envelat de la Festa Major.

«I també de caire popular, a l'envelat, especialment dedicat a la mainada, espectacle infantil, amb l'actuació dels titelles Gegants Nap, més aviat flaquets, i l'actuació recompensadora del cantant Xesco Boix, que agradà molt a tots, amb les seves cançons infantils de lletra fàcil.»

Xesco Boix a Sant Feliu del Racó

Carta de Xesco Boix a Enllaç



Forja, 25/08/1984 (núm. 1.852)



Forja, 01/09/1984 (núm. 1.853)

«El dilluns, dedicat com sempre a la mainada, l'Àngel Daban va fer cantar, ballar i picar de mans a la quitxalla que omplia la sala del Centre Feliuenc, doncs era arriscat de fer-ho a la plaça, degut a les condicions del temps. Una actuació que engrescà grans i petits, que l'artista va dedicar a en Xesco Boix, dissortadament absent, doncs en principi era ell qui havia d'actuar.»

Rosa Fité Pérez, castellarenca nascuda el 1959, va estar fortament vinculada als anys setanta i vuitanta a l'ETC i al món de les arts escèniques. A poc a poc es va endinsar en el món de l'animació i dels rondallaires. Va beure en especial de grups com Cinc Dits d'una Mà, d'en Xesco Boix. Encara avui activa, la Rosa explica rondalles arreu de Catalunya.

«Jo no vaig tenir relació directa amb ell, jo el vaig conèixer (la seva obra) a través d'en Toni Giménez, un dels components d'Els Cinc Dits d'una Mà. Vaig fer un curs d'aquests de l'escola d'estiu i allà em vaig enamorar de tota la seva trajectòria i obra. Malauradament, no sé si va ser aquell estiu que en Xesco es va llevar la vida...

»Diria que ell ens va obrir un món nou, va donar una nova dimensió al món de la música i el folklore infantil. Primer per donar-nos a conèixer cançons populars d'arreu, i seguint la línia de Pete Seeger vàrem descobrir que a través de la música i les cançons es pot educar la canalla, com deia ell.»

Rosa Fité Pérez (març del 2025)

*Carta cedida per Eulàlia Castanys a través de l'Arxiu Nacional de Catalunya.

*Del 1976 al 1981 en Xesco treballa amb la promotora catalana de cultura popular Enllaç per difondre millor la seva feina arreu dels Països Catalans.

En acabar cada actuació, en Xesco escrivia una carta a Enllaç en què explicava com havia anat. Aquesta és la que va escriure després de la que va fer l'any 1980 a Castellar. Joan Vila Hosta en va fer un vídeo del qual podeu veure algun fragment en el clip que ha produït Òscar Vila (Canalla Vallesana) per a aquesta exposició.

Dimarts 19 d'agost. 1980
Actuació a l'Escola d'Estiu de Castellar del Vallès.
(Vallès Occidental)

Jaume Rota - ENLLAÇ. A mitja tarda.

Estimats companys de feina: He actuat davant del Casal dels Jubilats de Castellar. He hagut d'anar amb peus de plom, perquè hi ha molts castellans en aquesta vila.

No ha anat malament. Notava, del meu lloc estant, les lleugeres tibantors que no ens deixaven aconseguir el clima distendit i casolà.

En Jaume és un jovenet amb moltíssima empena. Una altra vegada no han arribat ni pòsters ni contracte de l'Enllaç.

Ja començo a pensar si no patiu del mateix mal que jo: «qui molt abraça, poc estreny».

Potser ens haurem de plantejar de perdre quantitat per a guanyar qualitat.

Apa, vostre, submergit en els tràfecs de l'estiu.

Xesco



Xesco Boix i El Casal

El nou edifici de l'escola el Casal s'inaugura el 23 d'abril de 1978. L'hivern de 1979 Xesco Boix hi actua a les escales de l'entrada del nou edifici.

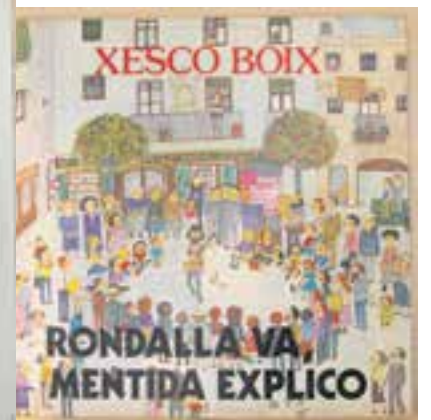
Carme Serra i Clavera, nascuda a Sabadell el 1942, va venir a viure a Castellar l'any 1973 i va començar a treballar de mestra a l'escola bressol d'El Casal. Va ser la persona que va lligar l'actuació d'en Xesco Boix el 1979 a les escales de l'escola. Una de les fotografies de l'actuació es va convertir en la contraportada del disc d'en Xesco *Rondalla va, mentida explico* (1980). Després de certs problemes de salut que la van obligar a deixar l'educació a les aules, la Carme va convertir-se en rondallaire arreu de Catalunya, animada per la bibliotecària de Castellar, Carme Muñoz. En Xesco sempre l'ha acompanyat i inspirat.



1979. Escola El Casal, Castellar del Vallès. Foto: Josep Maria Torrents



23/06/1982. Actuació de Xesco Boix a la festa de final de curs.



Contraportada i portada del disc 'Rondalla va, mentida explico' (1980)

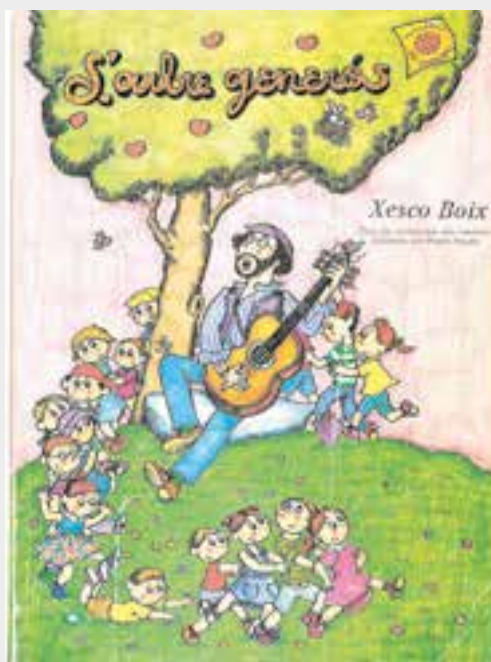
«Nosaltres hi portàvem els nanos [a escoltar en Xesco]. L'any que s'estrenava l'edifici nou, vaig proposar a en Gregorio Sánchez, director de l'escola: "Podríem portar en Xesco!". En Gregorio es va entusiasmar, però ara què? I jo vaig dir que l'haviem d'anar a veure i que ja ho faria. No recordo on el vam anar a veure, però estic molt convençuda que va ser a Castellar (Festa Major de l'any 1978). Al final d'una actuació el vaig anar a veure i li vaig demanar si volia venir al Casal. Ell va dir que i tant! I per aquesta raó va venir l'any que s'inaugurava l'edifici del Casal al Forn del Raig.

Totes les cançons que hi havia llavors per a canalla eren cançons en castellà, fora de les més tradicionals. A mi tant les cançons d'en Xesco Boix com les cançons infantils d'en Josep Maria Espinàs em van salvar la vida com a mestra. Quan vaig començar a fer de mestra el 1973 em vaig comprar tots els seus discos i em vaig poder fer el repertori per cantar amb la canalla de la llar d'infants del Casal.»

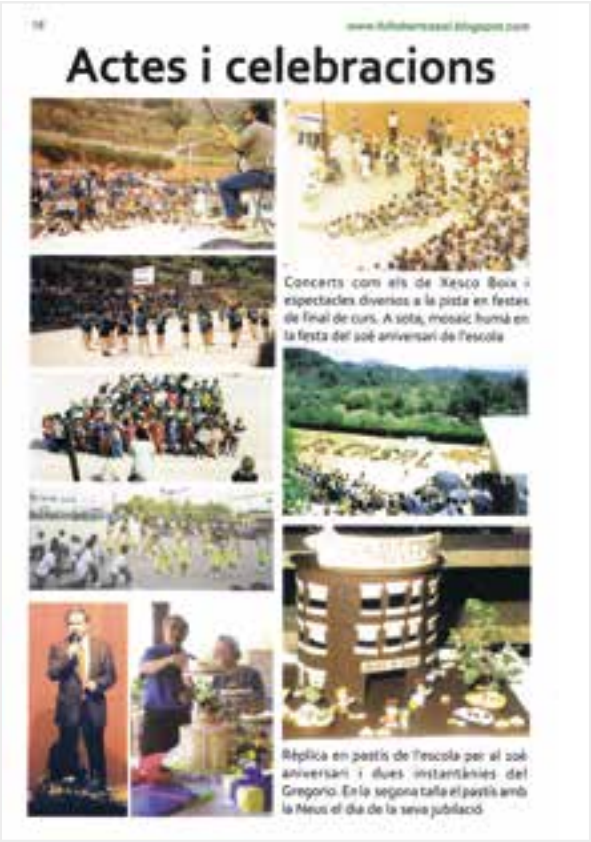
Carme Serra i Clavera
(març 2025)



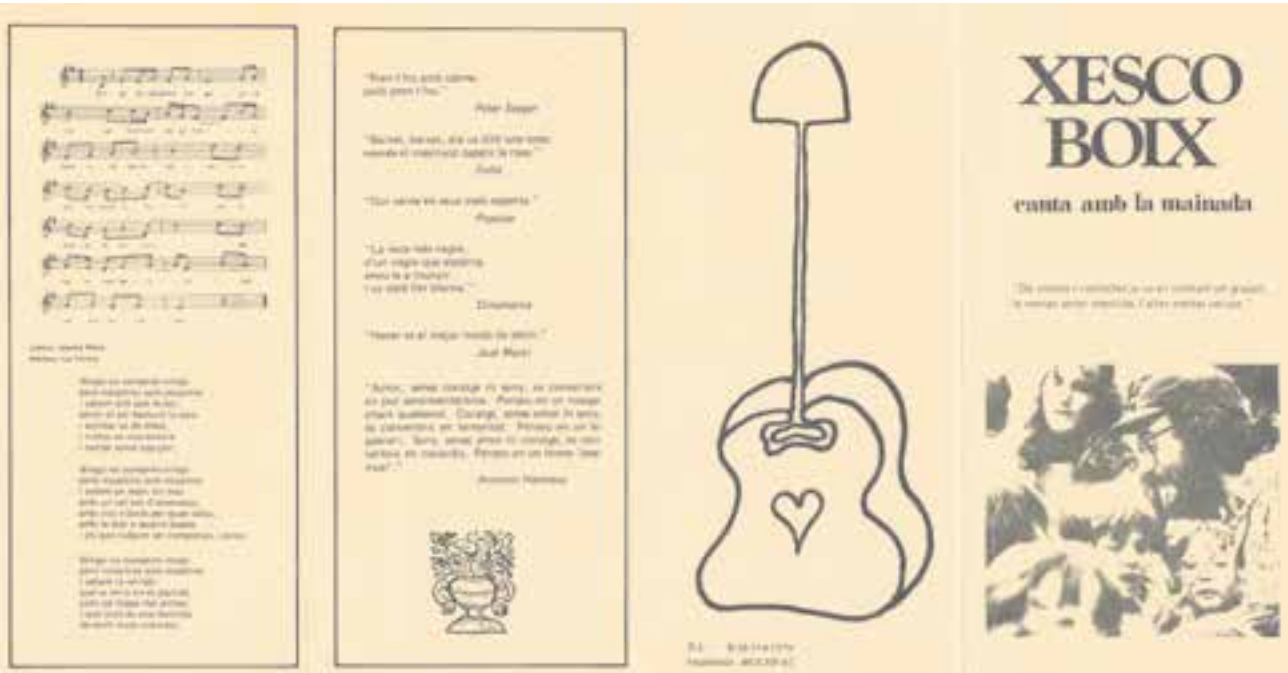
Cartell signat i dedicat per Xesco Boix.
Cedit: Família Pons Antúnez



Aquest és el llibre que recollia els contes del repertori d'en Xesco Boix. L'arbre generós va ser imprès per la Copisteria Bages el 1981, i fou il·lustrat per Pilarín Bayés. Aquest exemplar de la família Pons Antúnez el va signar el mateix Xesco el dia 23 de juny de 1982, després de la seva actuació al final de curs de l'escola El Casal. La família Pons Antúnez va ser la responsable de fer venir en Xesco a Castellar de nou. Pilarín Bayés el va signar el dia en que s'inaugurava aquesta exposició al Casal Pere Quart de Sabadell, l'11 de juliol de 2024.



Full Obert Núm. 3 - Juny 2008
(Butlletí del col·legi El Casal) / Cedit: Jaume Gual



Fulletó informatiu per poder contractar en Xesco Boix per fer actuacions. El fulletó va elaborar-se el 1978. La informació de l'interior fa un autoretrat ben complet sobre qui era, què pensava i quines eren les seves inquietuds i motivacions. Al darrere, el seu segell: la seva guitarra dibuixada per ell mateix.

Xesco Boix i La Immaculada

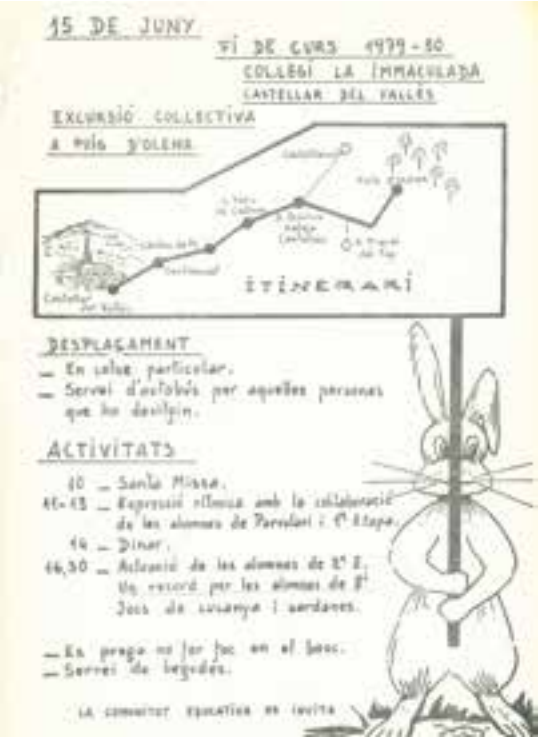
Les imatges corresponen a l'acte de cloenda del curs 1978-1979 celebrat a Puig d'Olena. Durant la jornada les alumnes van oferir diverses actuacions i les noies de 8è d'EGB van rebre una placa com a record de la seva etapa al centre.

«Va ser un moment molt emotiu. Però al cap d'una mica ja les teníem disposades a obsequiar-nos amb la seva actuació. Ho varen fer, per dues vegades, entremig d'en Xesco Boix. Acabàrem ballant sardanes, on les que hi expressàvem la nostra solidaritat ballant junts, nenes, professors, pares i amics. Tots, petits i grans, guardem un record inesborrable de la diada.»

Text extret de *Forja* 23/06/1979 (núm. 1.814)



10/06/1979. Puig d'Olena. Final de curs escola La Immaculada 1978-1979. Foto cedida: Maribel González



Fullet del programa de fi de curs.
Cedit: Conxita Campos



10/06/1979. Puig d'Olena. Entrega de la placa de record a les alumnes de 8è d'EGB. Foto cedida: Maribel González

Xesco Boix a Sant Llorenç

«En aquells plans urbanístics aprovats en l'àmbit municipal a poblacions com Matadepera o Castellar del Vallès, hi havia projectada la construcció d'una ciutat dispersa per a entre 60.000 i 80.000 habitants. Això significava urbanitzar gairebé tota la muntanya fins al cim de la Mola».

Vallesos, núm. 6, tardor-hivern 2013-2014



18/11/1979. Festa popular "Salvem Sant Llorenç"
Foto: Unió Excursionista de Sabadell (UES)

auca dels llorençans repatanis (salvem sant llorenç!)



Auca dels llorençans repatanis. 1979. Text: Miquel Desclo. Il·lustració: Xots Clapers.
Auca cedida per Assumpta Guiteras

SALVEM ST. LLORENÇ FESTA POPULAR



**Dia 18 de Novembre
al COLL D'ESTENALLES
(Km. 14'8 ctra. Terrassa-Talamanca)**

PROGRAMA

- A les 10 h.: Grup d'animació. Benaverga al Drac de Sant Llorenç.
- A les 10:30 h.: Actuació d'Am XISCE BICE
- A les 11:30 h.: MUNTATGE POÈTIC. «El temps d'un arbre per l'Eduard de Castellar del Vallès». Paral·lelament hi hauran TITELLES per als infants.
- A les 12:30 h.: BALLADA DE SARDANES amb la Colla Sabadell
- A les 14 h.: Comal

ORGANITZA: La Coordinadora per a la Salvaguarda del Món de St. Llorenç del Munt i Serra de l'Ebo
C/ EL LLORENÇ. Apartament de. Castellar del Vallès, St. Llorenç Sabadell, Matadepera, Terrassa i Sabadell

LA CIUTAT AL DIA

Sabadell

NOTICIES DE SABADELL

ESPACIO «CRUZ DE LOS CAIDOS»

ABIERTO A TODO EL MUNDO

SIN LIMITACION

El Ayuntamiento de Sabadell, a través de la Comissió de Urbanisme, ha decidit obrir a tot el món l'espai «Cruz de los Caídos» situat al costat de l'edifici de la Policia Municipal. Aquest espai, que ha estat durant molts anys tancat, es podrà visitar de manera gratuïta i sense limitacions. La Comissió de Urbanisme ha decidit obrir aquest espai a tot el món, sense cap mena de limitació. Aquest espai, que ha estat durant molts anys tancat, es podrà visitar de manera gratuïta i sense limitacions. La Comissió de Urbanisme ha decidit obrir aquest espai a tot el món, sense cap mena de limitació.

YA SE CONOCEN LAS BASES DEL CONCURSO

El Ayuntamiento de Sabadell, a través de la Comissió de Urbanisme, ha decidit obrir a tot el món l'espai «Cruz de los Caídos» situat al costat de l'edifici de la Policia Municipal. Aquest espai, que ha estat durant molts anys tancat, es podrà visitar de manera gratuïta i sense limitacions. La Comissió de Urbanisme ha decidit obrir aquest espai a tot el món, sense cap mena de limitació. Aquest espai, que ha estat durant molts anys tancat, es podrà visitar de manera gratuïta i sense limitacions. La Comissió de Urbanisme ha decidit obrir aquest espai a tot el món, sense cap mena de limitació.

FIESTA POPULAR EN «COLL D'ESTENALLES»

SE VALORA POSITIVAMENTE UN ACUERDO DE LA DIPUTACION

El Ayuntamiento de Sabadell, a través de la Comissió de Urbanisme, ha decidit obrir a tot el món l'espai «Cruz de los Caídos» situat al costat de l'edifici de la Policia Municipal. Aquest espai, que ha estat durant molts anys tancat, es podrà visitar de manera gratuïta i sense limitacions. La Comissió de Urbanisme ha decidit obrir aquest espai a tot el món, sense cap mena de limitació. Aquest espai, que ha estat durant molts anys tancat, es podrà visitar de manera gratuïta i sense limitacions. La Comissió de Urbanisme ha decidit obrir aquest espai a tot el món, sense cap mena de limitació.

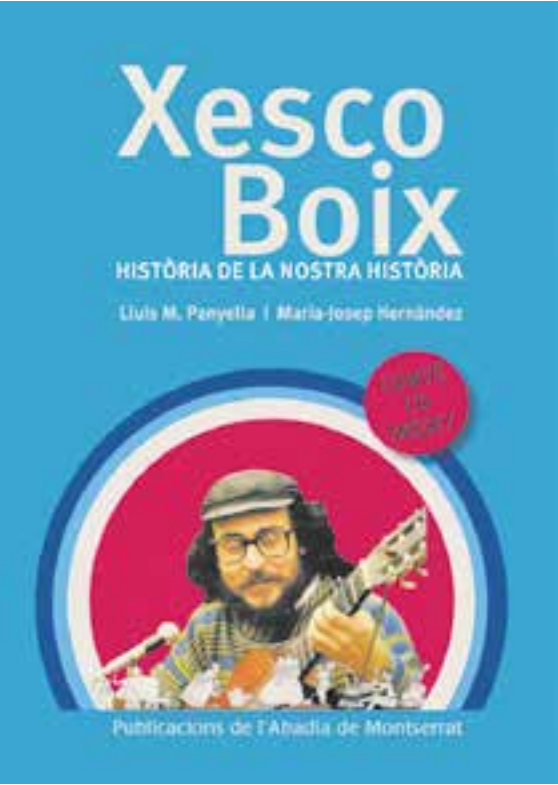
Faltan aceras

POSICION FORZADA

El Ayuntamiento de Sabadell, a través de la Comissió de Urbanisme, ha decidit obrir a tot el món l'espai «Cruz de los Caídos» situat al costat de l'edifici de la Policia Municipal. Aquest espai, que ha estat durant molts anys tancat, es podrà visitar de manera gratuïta i sense limitacions. La Comissió de Urbanisme ha decidit obrir aquest espai a tot el món, sense cap mena de limitació. Aquest espai, que ha estat durant molts anys tancat, es podrà visitar de manera gratuïta i sense limitacions. La Comissió de Urbanisme ha decidit obrir aquest espai a tot el món, sense cap mena de limitació.

Xesco Boix, sempre disposat a participar en actes en què es defensaven valors de respecte i consciència per la natura i el medi ambient.

Xesco Boix i Miquel Raventós



Aquesta és la carta manuscrita, amb la personal lletra de Xesco Boix, sobre la primera adaptació que va fer de la cançó “Estima, estima que això mai no fa mal”, en què demanava parer i ajuda al seu amic Miquel Raventós. La carta li va escriure el 13 de maig de 1979.

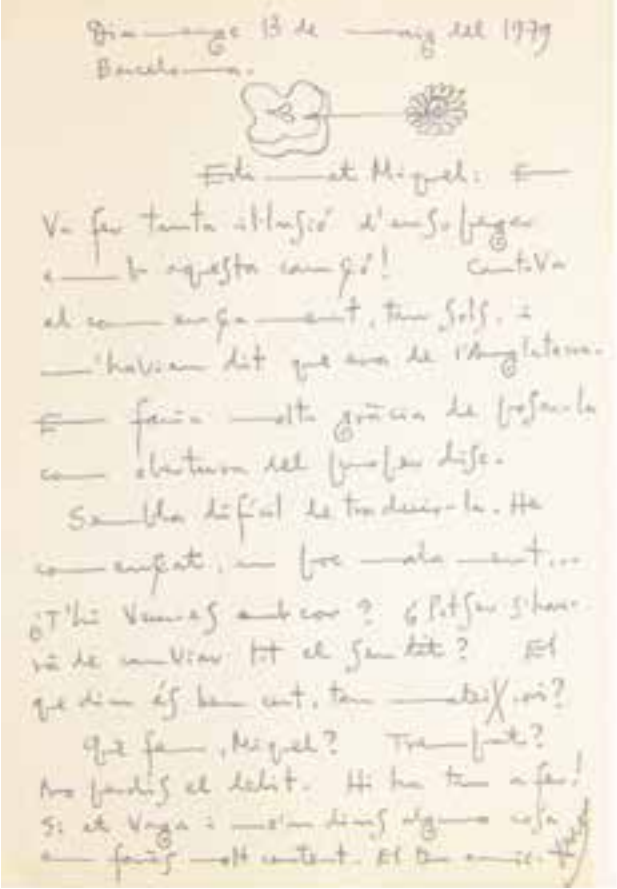
Miquel Raventós i Surià

Rector de la parròquia de Sant Esteve de Castellar del Vallès (1981-1993) i director del setmanari *Forja*. Va ser amic personal de Xesco Boix, a qui va conèixer a finals dels anys seixanta i amb qui el lligà la voluntat de renovació i de canvi respecte a la llengua, la música i la cultura. En diverses ocasions, va escriure partitures de cançons que creava en Xesco. Compartiren temps i reflexions. Quan Xesco va morir, el 1984, va escriure una carta publicada el desembre de 1984 al setmanari *Forja*.

Fragments escrits per Miquel Raventós extrets del llibre *Xesco Boix. Història de la nostra història*. PANYELLA, Lluís M.; HERNÁNDEZ, Maria-Josep. Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 2009

«Devia conèixer en Xesco enmig d’aquesta “moguda” de la cançó folk. No puc pas recordar quins foren els primers encontres, però sí que recordo les bones estones que havíem passat fent dictat musical a casa d’algun bon amic. En Xesco era un apassionat d’aquestes cançons. Tenia una bona oïda per guardar a la memòria les cançons que sentia i jo l’ajudava a transcriure-les en paper pautat, després de fer-les-hi repetir una vegada i una altra. Eren aquells temps del “No serem moguts”, “Els temps estan canviant” i tantes d’altres que van tenir fortuna.»

«Quan feia temps que no ens havíem vist, amb en Xesco, en retrobar-nos em feia una encaixada de mans tan forta que em feia mal de debò, i li ho deia. I ell em contestava: “És que estic molt content de veure’t”. En aquella encaixada s’hi encabia tot el seu afecte. Des de llavors sempre he valorat una encaixada de mans i sempre m’ha estat desagradable una encaixada “freda” de mans, una encaixada de mans de compromís.»



Estimat Miquel: Em va fer tanta il·lusió d'ensopegar amb aquesta cançó! Cantaria el començament tan sols, i m'havien dit que era de l'Anglaterra. Em faria molta gràcia de posar-la com a obertura del proper disc.

Sembla difícil de traduir-la. He començat, un poc malament...

¿T'hi veuries amb cor? ¿Potser s'haurà de canviar tot el sentit? El que diu és ben cert, tanmateix, oi?

Què fem, Miquel? Trempat?

No perdis el delit. Hi ha tant a fer!

Si et vaga i me'n dius alguna cosa em faràs molt content. El teu amic.

Xesco



THE MAGIC PENNY. Malvina Reynolds.

Escampa, escampa
no t'ho quedis per tu,
quedis per tu,
quedis per tu,
Escampa, escampa
no t'ho quedis per tu.
“Com més dones,
més reps.” (?)

Estima,
estima,
que això no fa mal
mai no fa mal,
mai no fa mal,
Estima,
estima,
que això mai no fa mal
És un remei com cal (?)

Article de Miquel Raventós a “Forja”

una cançó, deixaves la guitarra, tornàvem a parlar, et tornaves a alçar... perdona'm que et recordi aquest últim dinar, però és el record més fresc que tinc de la teva presència i no ho puc oblidar.

Tu saps que la notícia de la teva mort me la va donar el mateix Joan el matí del 23 de juliol i que em va caure al damunt com una martellada i quan ara ho escric –no t’ho creuràs– m’espurnegen els ulls. Cinc setmanes havien passat només des d’aquell últim dinar. Jo vaig intentar d’animar-te i ho deuria fer malament; et deia que hi ha situacions i estats que són durs i difícils de passar però que són passatgers, que passen, que queden enrere, que després de la tempesta ve la calma, que després de la nit ve el dia. I el nostre dinar tenia un no sé què, un clima contingut, perquè estàvem pendents de tu. No havíem acabat de dinar quan vas sentir una fiblada de la son per causa d’algun medicament que et deixava atùit. T’estirares una estona al llit, però al cap de poca estona et deixondires.

No sé quan va ser que en Joan m’explicà que t’havia estat impossible –després de dinar plegats– de cantar una sola cançó amb la mainada de l’escola de l’Anna. I el meu record volava anys enrere, a finals dels anys seixanta, quan érem a Sant Sadurní, quan enamorat ja de la música i dels infants t’havia fiblat ja al cap un verí maligne, la mateixa metzina que ara t’ha dut a la mort. I matàrem llargues hores d’aquell temps que no comptava, parlant i parlant i donant voltes sobre les mateixes qüestions fins que arribà la primavera, la calma, el dia. I tornava l’hivern, la tempesta i la foscor i els amics ens conjuràvem per fer sortir el sol i dansàvem alegres quan tu de la teva guitarra arrencaves sense vacil·lar notes i tonades que embadalien els infants.

* * *

He estat content quan he vist que en el disc o discos-homenatge hi havia una cançó que vaig adaptar fa uns anys, quan estava amb més sintonia amb el món de la cançó... Quantes hores havíem passat junts, en el silenci d’una taula i d’uns papers, buscant la paraula justa, l’expressió més acurada, la frase més adient a aquella cadència musical. Tu em feies lligar totes les lletres a la cançó que et sabies de cor; jo no me’n sortia per fer encabir la teva lletra sota cada una de les notes de música que sempre se’m feien curtes; i havíem d’abreujar la frase o bé havíem de destriar en corxeres o en semicorxeres una blanca o una negra. I jo llegia en els teus ulls unes ganes immenses d’aprendre. I anys després jo m’hi he trobat tan bé sentint-te explicar un conte o una historieta! Jo endevinava darrere la teva paraula l’esforç de recerca, de precisió. T’agradaven les coses polides. I si no t’hi sortien (ja m’encarregava jo de dir-t’ho!) continuaves la recerca i la prova.

Jo t’ho veia als ulls: si en un moment haguessis pogut aprendre l’art de la música! Quan veies en Jaume tocant la guitarra, els dits se te n’hi anaven. M’agradaria aprendre’n, m’ha-

vies dit moltes vegades, però el temps se t’escoltava en la recerca de nous materials i de noves tonades, en representacions i vetllades. Ho has de reconèixer: reeixies més en la polidesa de la lletra que no pas en la interpretació musical, però com que hi posaves el cor, música i lletra eren un pont de diàleg per a tots aquells que encara tenien un punt d’innocència en les seves vides.

* * *

Mira que hi ha gent que fa llibres i expliquen de mil maneres els mecanismes d’aquesta societat; tu eres com un llibre vivent, amb la teva paraula càlida, amb un to expressiu i comunicatiu, tan diferents de la meva eixutesa. Recordo com si fos ara el dia que m’explicaves les teves cantades en els passadissos subterranis del metro de París i em deies amb una profunda satisfacció: Tu no saps com n’era de bo i de net aquell entrepà que m’havia guanyat cantant «netament» al metro de París! Hi ha tanta falsedat en les relacions de treball! Tu cantaves de gust. Qui volia t’escoltava. Qui volia, gratuïtament, et deixava uns cèntims sobre la funda de la guitarra. I tu en vivies, d’aquells cèntims «nets», em deies. Quanta alegria has escampat, quants de diners has perdut cantant per aquests mons de Déu, perquè et repugnava d’especular sobre el treball que tu oferies no per fer diners sinó per a construir un món que girés una mica més rodó.

Tal com pensaves, no podies mai arribar a ser un home de negocis, ni un cantant estel·lar. El teu món preferit, els infants, és un món sense diners ni ambicions encara; per això t’hi deuries trobar tan bé. Omple tant, satisfà tant, el somriure d’un nen o d’una nena que escolten embadalits la teva cançó i el teu missatge! Potser algú podia pensar que et refugiaves en el món infantil per fugir del món dels adults; jo no ho havia cregut mai; la teva decisió era seriosa, les teves actituds eren pensades, el teu fer quotidià era prou treballat.

He fet un petit parèntesi en aquest escrit. He fet una escapada fins a l’Esplai. Sense fer soroll he tret el cap en les sales on estava reunida la mainada. M’hauria fet il·lusió que t’haguessin conegut personalment, que els haguessis encantat amb aquelles sessions plenes de tensió, de crits eixordadors o de cants vibrants...

* * *

Amb més temps, aniria escrivint records i impressions de les nostres trobades, però tinc por que el lector es cansi. Ja saps que m’agrada més escriure que parlar... Guardo com un petit tresor l’última nota –ben breu– que em vas enviar el març d’aquest mateix any, on em dius només «Una abraçada ben forta, Miquel». Xesco, amb la confiança que des de la teva pau percepis la meva paraula, rep també una forta abraçada... i una encaixada de mans d’aquelles que sempre es recorden.

Miquel

Una carta de comiat

Homenatge a Xesco Boix



Forja, 22/12/1984 (núm. 1.869). Carta de Miquel Raventós

Una carta de comiat

Homenatge a Xesco Boix

Hola, Xesco!

Un bon amic m’ha fet arribar el disc que s’ha editat expressament per a l’homenatge que se’t feu el passat dissabte, dia 8 de desembre, al parc de la Ciutadella. L’he mirat amb afecte, l’escolto complagut. Complagut i dolgut. Ara t’ho explico.

Més que dolgut, potser em sento com una mica avergonyit, perquè no m’he deixat veure en cap dels moments en què tanta gent t’ha dit adeu. Per a l’enterrament, no en vaig saber l’hora; per a la missa exequial... em fou impossible; al parc de la Ciutadella... tampoc no hi he pogut venir. I m’hauria agradat ser allà, enmig de tanta gent, com un testimoni més, que canta, que s’alegra, que et recorda. Per això em sento avergonyit. Per això no puc deixar passar més temps i amb aquestes ratlles, massa llunyanes, vull fer-te el meu petit homenatge, perquè jo sé que te’l mereixes.

* * *

Ho acabo de mirar a l’agenda, perquè ja saps que la meva memòria no és molt forta: el dia 16 de juny vam dinar plegats a Sabadell, a casa del nostre amic comú Joan. No cal que t’ho digui que em vas deixar molt preocupat, perquè no era la primera vegada que et veia tan deprimit. Abans de dinar, amb poca estona vas repetir metòdicament els mateixos gestos i passos durant cinc o sis vegades: parlàvem pausadament, t’aixecaves, agafaves la guitarra, cantàvem o taral·lejàvem

EXPOSICIÓ

Xesco Boix
encara canta

FINS AL 27 DE JUNY
DE DL. A DV. de 8.30 a 20 h
Espai Sales d’El Mirador



Creació i idea:
Comissió Xesco Boix

Organització:



Ajuntament de
Castell del Valles

Amb el suport de:



OMNIUM
LLUENÇA CULTURAL FIBR
SERRAVALLE